

Bryssel 20.5.2020
COM(2020) 516 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Luxemburgin vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Luxemburgin vuoden 2020 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Luxemburgin vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Luxemburgin vuoden 2020 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 17 päivänä joulukuuta 2019 vuotuisen kestävän kasvun strategian, mikä aloitti vuoden 2020 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Se otti huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 antaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariaa koskevan julistuksen. Komissio hyväksyi 17 päivänä joulukuuta 2019 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskoneistia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Luxemburg ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi myös suosituksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta.
- (2) Luxemburgia koskeva vuoden 2020 maaraaportti² julkaistiin 26 päivänä helmikuuta 2020. Siinä arvioitiin Luxemburgin edistymistä neuvoston 9 päivänä heinäkuuta 2019 hyväksymien maakohtaisten suositusten³ noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamisessa.

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

² SWD(2020) 515 final.

³ EUVL C 301, 5.9.2019, s. 117.

- (3) Maailman terveysjärjestö julisti 11 päivänä maaliskuuta 2020 covid-19-epidemian virallisesti maailmanlaajuiseksi pandemiaksi. Pandemia on kansalaisten, yhteiskuntien ja talouden kannalta vakava kansanterveysuhka. Se asettaa kansalliset terveydenhuoltojärjestelmät kovan paineen alaisiksi, vahingoittaa globaaleja toimitusketjuja, heiluttaa rahoitusmarkkinoita, häiritsee kulutuskysyntää ja vaikuttaa kielteisesti useilla eri aloilla. Se uhkaa ihmisten työpaikkoja ja toimeentuloa sekä yritysten liiketoimintaa. Pandemia on aiheuttanut merkittävän talouden häiriön, jolla on jo vakavia vaikutuksia Euroopan unionissa. Komissio antoi 13 päivänä maaliskuuta 2020 tiedonannon⁴, jossa kehoitetaan toteuttamaan kriisin talousvaikutusten lieventämiseksi koordinoituja taloudellisia toimia, joihin osallistuvat kaikki kansallisen ja unionin tason toimijat.
- (4) Useat jäsenvaltiot ovat julistaneet hätätilan tai ottaneet käyttöön hätätoimenpiteitä. Hätätoimenpiteiden olisi oltava ehdottoman oikeasuhteisia, välttämättömiä, ajallisesti rajoitettuja ja eurooppalaisten ja kansainvälisten normien mukaisia. Niihin olisi sovellettava demokraattista valvontaa ja riippumatonta laillisuusvalvontaa.
- (5) Komissio antoi 20 päivänä maaliskuuta 2020 tiedonannon vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen aktivoinnista⁵. Lauseke, josta säädetään asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 1 kohdassa, 6 artiklan 3 kohdassa, 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklan 3 kohdassa sekä asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 5 kohdassa ja 5 artiklan 2 kohdassa, helpottaa finanssipolitiikan koordinoitua talouden vakavan taantuman yhteydessä. Tiedonannossaan komissio oli neuvoston kanssa samaa mieltä siitä, että kun otetaan huomioon odotettavissa oleva covid-19-epidemian aiheuttama vakava talouden taantuma, tämänhetkiset olosuhteet mahdollistavat lausekkeen aktivoinnin. Jäsenvaltioiden valtiovarainministerit yhtyivät komission arvioon 23 päivänä maaliskuuta 2020. Yleisen poikkeuslausekkeen aktivoiminen mahdollistaa tilapäisen poikkeamisen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta edellyttäen, että tämä ei vaaranna julkisen talouden kestävyyttä keskipitkällä aikavälillä. Korjaavan osion osalta neuvosto voi myös päättää komission suosituksesta hyväksyä tarkistetun julkisen talouden kehityskaaren. Yleinen poikkeuslauseke ei keskeytä vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisia menettelyjä. Se antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden poiketa niistä julkista taloutta koskevista vaatimuksista, joita tavallisesti sovellettaisiin, ja samalla komissiolla ja neuvostolla on mahdollisuus toteuttaa tarvittavat politiikan koordinoituihin toimenpiteisiin vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa.
- (6) On toimittava herkeämättä, jotta voidaan rajoittaa ja hillitä pandemian leviämistä, parantaa kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien selviytymiskykyä, lieventää sosioekonomisia seurauksia toteuttamalla yrityksille ja kotitalouksille suunnattuja tukitoimia ja varmistaa, että työpaikoilla on asianmukaiset terveys- ja turvallisuusolosuhteet, kun taloudellista toimintaa käynnistetään uudelleen. Unionin olisi hyödynnettävä käytettävissään olevia välineitä kaikilta osin tukeakseen jäsenvaltioiden toimia näillä osa-alueilla. Samaan aikaan jäsenvaltioiden ja unionin olisi yhdessä valmisteltava toimenpiteitä, joita tarvitaan, jotta yhteiskunnassa ja taloudessa voidaan palata normaaliin ja jotta päästään takaisin kestäväan kasvuun. Toimenpiteissä olisi otettava huomioon muun muassa vihreä siirtymä ja digitaalinen muutos ja hyödynnettävä kaikki kriisistä saadut kokemukset.

⁴ COM(2020) 112 final.

⁵ COM(2020) 123 final.

- (7) Covid-19-kriisi on korostanut sisämarkkinoiden tarjoamaa joustavuutta sopeutua poikkeuksellisiin tilanteisiin. Poikkeustoimenpiteet, jotka estävät sisämarkkinoita toimimasta normaalisti, on kuitenkin poistettava heti, kun ne eivät enää ole välttämättömiä. Näin voidaan varmistaa nopea ja sujuva siirtyminen elpymisvaiheeseen sekä palauttaa tavaroiden, palveluiden ja työntekijöiden vapaa liikkuvuus. Vallitseva kriisi on osoittanut, että terveydenhuoltoalalla tarvitaan kriisivalmiussuunnitelmia, joihin kuuluvat muun muassa parannetut hankintastrategiat, monipuoliset toimitusketjut ja välttämättömien tarvikkeiden strategiset varastot. Niillä on tärkeä merkitys laadittaessa laajempia kriisivalmiussuunnitelmia.
- (8) Jotta jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön kaikki Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttämättä olevat varat lieventääkseen covid-19-pandemian poikkeuksellisia vaikutuksia, unionin lainsäätäjät on jo tehnyt muutoksia lainsäädäntöön⁶. Näillä muutoksilla lisätään joustavuutta sekä yksinkertaistetaan ja virtaviivaistetaan menettelyjä. Lisäksi jäsenvaltiot voivat tilivuonna 2020–2021 kassavirtapaineiden vähentämiseksi hyödyntää 100 prosentin yhteisrahoitusosuutta unionin talousarviosta. Luxemburgia kannustetaan hyödyntämään näitä mahdollisuuksia kaikilta osin, jotta se voi auttaa niitä yksittäisiä henkilöitä ja aloja, joihin haasteet eniten vaikuttavat.
- (9) Luxemburg toimitti vuoden 2020 kansallisen uudistusohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2020 ja vuoden 2020 vakausohjelmansa 29 päivänä huhtikuuta 2020. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (10) Luxemburgiin sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota.
- (11) Vuoden 2020 vakausohjelmassa hallitus ennakoii julkisen talouden nimellisen rahoitusaseman, joka vuonna 2019 oli 2,2 prosenttia ylijäämäinen suhteessa BKT:hen, heikkenevän niin, että vuonna 2020 se on 8,5 prosenttia alijäämäinen suhteessa BKT:hen. Alijäämän ennustetaan supistuvan 3,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2021. Julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen kasvoi 22,1 prosenttiin vuonna 2019, ja vuoden 2020 vakausohjelman mukaan sen odotetaan kasvavan 28,7 prosenttiin vuonna 2020. Covid-19-pandemiaan liittyvä suuri epävarmuus vaikuttaa makrotalouden ja julkisen talouden näkymiin.
- (12) Luxemburg on covid-19-pandemian seurauksena toteuttanut osana unionin koordinoitua lähestymistapaa budjettitoimenpiteitä terveydenhuoltojärjestelmänsä kapasiteetin lisäämiseksi, pandemian hillitsemiseksi ja avun tarjoamiseksi niille ihmisille ja aloille, joihin kriisi on erityisesti vaikuttanut. Vuoden 2020 vakausohjelman mukaan kyseiset budjettitoimenpiteet ovat 5,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Toimenpiteitä ovat muun muassa toimet terveydenhuoltopalvelujen vahvistamiseksi, tuki vaikeuksissa oleville yrityksille, lainat ja työajan lyhentämisjärjestelyt, jotka koskevat myös itsenäisiä ammatinharjoittajia ja

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/460, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2020, asetusten (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 508/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, jotta saataisiin liikkeelle investointeja jäsenvaltioiden terveydenhuoltojärjestelmiin ja muille talouden aloille covid-19:n puhkeamisen vastatoimena (Koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite) (EUVL L 99, 31.3.2020, s. 5) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/558, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2020, asetusten (EU) N:o 1301/2013 ja (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, joilla voidaan tarjota poikkeuksellista joustavuutta Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttöön covid-19:n puhkeamisen vastatoimena (EUVL L 130, 24.4.2020, s. 1).

rajatyöntekijöitä. Lisäksi Luxemburg on ilmoittanut yritysten maksuvalmiutta tukevista toimenpiteistä, vaikka niillä ei olekaan suoria budjettivaikutuksia. Näitä toimenpiteitä ovat muun muassa veronmaksun lykkääminen, lainat tilapäisissä taloudellisissa vaikeuksissa oleville pienille ja keskisuurille yrityksille sekä takaukset. Komissio arvioi, että paketin vaikutus on pienempi kuin vuoden 2020 vakausohjelmassa esitetään, koska komissio ei pidä veronmaksun lykkäyksiä ja lainojen myöntämistä päätösperäisinä toimenpiteinä, joilla on budjettivaikutuksia. Viranomaiset katsovat kuitenkin, että osalla välittömien verojen lykkäyksistä olisi lopulta budjettivaikutuksia, jotka sisältyvät edellä mainittuun määrään (5,5 prosenttia suhteessa BKT:hen). Lisäksi osa työajan lyhentämisyjärjestelyihin liittyvistä kustannuksista on katsottu osaksi automaattisten vakauttajien toimintaa. Luxemburgin toteuttamat toimenpiteet ovat kaiken kaikkiaan niiden suuntaviivojen mukaisia, jotka komissio on antanut covid-19-epidemian johdosta toteutettavia koordinoituja taloudellisia toimia koskevassa tiedonannossaan. Toteuttamalla nämä toimenpiteet täysimääräisesti ja – sitten kun taloustilanne sen sallii – palauttamalla finanssipolitiikan tavoitteeksi maltillisella tasolla olevan julkisen talouden rahoitusaseman saavuttaminen keskipitkällä aikavälillä edistetään julkisen talouden kestävyysden säilymistä keskipitkällä aikavälillä.

- (13) Komission kevään 2020 talouseennusteen perusteella Luxemburgin julkisen talouden rahoitusaseman ennustetaan olevan 4,8 prosenttia alijäämäinen suhteessa BKT:hen vuonna 2020 ja 0,1 prosenttia ylijäämäinen vuonna 2021 olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana. Julkisen velan ennustetaan pysyvän alle 60 prosentissa suhteessa BKT:hen vuosina 2020 ja 2021. Vakausohjelma perustuu komission ennusteisiin verrattuna varovaisempiin oletuksiin sekä tulojen että menojen osalta.
- (14) Komissio antoi 20 päivänä toukokuuta 2020 perussopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun kertomuksen, koska Luxemburgin ennakoitaan ylittävän vuonna 2020 alijäämän viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kaiken kaikkiaan analyysi viittaa siihen, että perussopimuksessa ja asetuksessa (EY) N:o 1467/1997 määriteltyä alijäämäkriteeriä ei noudateta.
- (15) Luxemburgissa on yksi EU:n parhaiten suoriutuvista terveydenhuoltojärjestelmistä. Koska kuitenkin 49 prosenttia lääkäreistä ja 62 prosenttia terveydenhuoltohenkilöstöstä on muita kuin luxemburgilaisia, järjestelmä ylittää selvästi kriittisen haavoittuvuuden rajan (Maailman terveysjärjestön indikaattorin perusteella). Naapurimaiden kriisiaikoina mahdollisesti tekemät yksipuoliset päätökset voivat vaikuttaa Luxemburgin terveydenhuoltojärjestelmään. Luxemburgin piti toteuttaa hyvin nopeasti tilapäisiä toimenpiteitä terveydenhuoltojärjestelmänsä selviytymiskyvyn parantamiseksi Covid-19-kriisin alkamisen jälkeen. Esimerkiksi piti ottaa käyttöön lääkinnällistä infrastruktuuria, laajentaa sairaalaa tilapäisesti sekä järjestää terveydenhuollossa työskenteleville rajatyöntekijöille ja heidän perheilleen majoitus Luxemburgissa.
- (16) Terveydenhuoltojärjestelmän odotetaan tulevaisuudessa kohtaavan yhä enemmän haasteita sen lisäksi, että terveydenhuoltoalan avoimien työpaikkojen määrä on kasvanut viime vuosina. Väestön ikääntymisen odotetaan lisäävän terveydenhuollon kysyntää, ja seuraavien 15 vuoden aikana hoitohenkilöstöstä odotetaan jäävän eläkkeelle 59–69 prosenttia. Osaamisrakenteeseen liittyvillä innovaatioilla ja ammatillisten roolien kehittämisellä, tehtävien jakamisella ja sijaisuuksilla on tärkeä rooli pyrittäessä säilyttämään terveydenhuoltoala houkuttelevana työllistäjänä. Yleisemmin terveydenhuoltojärjestelmän hallintoa, myös yhteistyötä naapurimaiden kanssa, on mahdollista tehostaa, ja hallitus on juuri alkanut toteuttaa merkittävää

uudistusta. Vaikka digitaalinen infrastruktuuri on jo kehittynyttä Luxemburgissa, sähköisen terveydenhuollon ratkaisujen, kuten korvausten suorittajille tarkoitettujen digitaalisten ratkaisujen, toteuttaminen on vielä kesken. Luxemburg on keskittynyt voimakkaasti digitaalitekologiaan, kuten superlaskentaan, tekoälyyn, lohkoketjuun ja massadataan. Sillä on mahdollisuudet hyödyntää näitä valmiuksia ja osallistua unionin tason yhteistyöhön, jotta se voi edistää merkittävästi tutkimusta viruksen neutraloimiseksi ja tartuntojen vähentämiseksi. Luxemburg on myös perustanut uuden tukijärjestelmän covid-19-taudin torjuntaan tarkoitettujen tuotteiden tutkimus- ja kehittämistyöhön keskittyville investointihankkeille, joissa kehitetään hoitoja ja rokotteita meneillään olevan epidemian torjumiseksi tehokkaasti.

- (17) Komission ennusteen mukaan työttömyys kasvaa 6,4 prosenttiin vuonna 2020 ja vähenee 6,1 prosenttiin vuonna 2021. Luxemburg on toteuttanut työllisyyden säilyttämiseksi useita toimenpiteitä, erityisesti osana *chômage partiel* -järjestelyä. Erityistä huomiota olisi kuitenkin kiinnitettävä muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten ikääntyneisiin ja matalan osaamistason työntekijöihin, sillä uusi vähimmäistulojärjestelmä (REVIS, *revenu d'inclusion sociale*) on jo johtanut julkisiin työvoimapalveluihin rekisteröityneiden työttömien määrän kasvuun, koska siihen kuuluvien on ollut pakollista ilmoittautua työttömiksi tammikuusta 2019 alkaen. Nämä muita heikommassa asemassa olevat henkilöt kärsivät eniten covid-19-kriisin seurauksena lisääntyneestä kilpailusta työmarkkinoilla. Muita kriisistä kärsiviä haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä voivat olla tilapäistyöntekijät sekä matalan osaamistason työntekijät yleensä. Ikääntyneiden työntekijöiden alhainen työllisyysaste on Luxemburgissa edelleen vallitseva rakenteellinen ongelma, joka vaikuttaa myös eläkejärjestelmän pitkän aikavälin kestävyteen, kuten Luxemburgille viime vuosina annetuissa suosituksissa on todettu. Ikääntyneillä työntekijöillä on kriisin vuoksi nykytilanteessa suurempi riski joutua irtisanotuiksi. On siis tärkeämpää kuin koskaan parantaa heidän kykyään sopeutua muihin työpaikkoihin ja muille aloille muun muassa osaamisen kehittämisen ja uudelleen koulutuksen avulla. Luxemburgin tulokset sosiaalisessa osallisuudessa ovat lähellä EU:n keskiarvoa, mutta eriarvoisuutta ja työssäkäyvien köyhyyttä koskevat indikaattorit ovat heikentyneet viime vuosina ja opiskelijoiden sosioekonominen tausta vaikuttaa edelleen voimakkaasti heidän mahdollisuuksiinsa. Muita haavoittuvammassa asemassa olevia ryhmiä olisi tuettava, jotta ne selviytyisivät kriisin sosiaalisista vaikutuksista.
- (18) Luxemburg on sisällyttänyt vakauttamissuunnitelmaansa useita toimenpiteitä tukeakseen covid-19-kriisistä kärsiviä yrityksiä, erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä, sekä itsenäisiä ammatinharjoittajia ja mikroyrityksiä. Vähittäiskauppa on yksi niistä aloista, joihin kriisi on vaikuttanut eniten, kun kysyntä on romahtanut ja nyt toteutettavat toimet ovat estäneet monilta yrityksiltä toiminnan kokonaan tai rajoittaneet sitä. Sääntelyn joustavoittaminen vauhdittaisi vähittäiskaupan elpymistä kriisin jälkeen. Lisäksi olisi hyödyllistä tukea pieniä ja keskisuuria yrityksiä liiketoiminnan jatkuvuuden varmistavan digitaalitekologian, esimerkiksi sähköisen kaupankäynnin, käyttöönotossa. Asianmukaisia toimenpiteitä olisi jatkettava koko elpymisvaiheen ajan ja niistä olisi luovuttava vaiheittain ja joustavasti. Samalla olisi määriteltävä alat, jotka ovat kärsineet kriisistä eniten, jotta niitä varten voidaan laatia erityisiä tukisuunnitelmia, joiden avulla ne voivat kuroa eroa umpeen elpymisvaiheessa. Näitä toimenpiteitä toteutettaessa on otettava huomioon pankkialan häiriönsietokyky. Luxemburgin maksukyvyttömyyslainsäädännön uudistaminen kriisin akuutin vaiheen jälkeen voi auttaa yrityksiä saamaan uuden mahdollisuuden, jos niitä uhkaa konkurssi ilman niiden omaa syytä. Näin voidaan tukea

siirtymävaihetta ja uusien pienten ja keskisuurten yritysten perustamista kasvua edistävillä aloilla.

- (19) Talouden elpymisen edistämiseksi on tärkeää aikaistaa toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita ja edistää yksityisiä investointeja erityisesti digitaalitaloudessa ja vihreillä aloilla, myös niihin vaikuttavien uudistusten avulla. Luxemburg on jo käynnistänyt aloitteita digitalisaation ja innovoinnin edistämiseksi, mutta teknologian integrointi yrityssektorilla ja yksityiset investoinnit sekä julkisten palvelujen digitalisointi ovat edelleen vähäisiä, kun otetaan huomioon maan suuret mahdollisuudet ja halukkuus siirtyä datatalouteen. Investoinnit digitalisaatioon, pitkälle edistyneisiin digitaalitoihin ja innovointiin – sekä integroidun tutkimus- ja innovointistrategian kehittäminen – ovat olennaisen tärkeitä pienten ja keskisuurten yritysten tukemiseksi sekä tuottavuuden ja kilpailukyvyn parantamiseksi. Kriisistä toipumista olisi tuettava lyhyellä aikavälillä myös edistämällä kunnianhimoisia vihreitä investointeja. Keskeisiä kohteita voivat olla erityisesti kestävään liikenteeseen liittyvät toimet esimerkiksi rautatieliikenteessä, kestävä rakentaminen ja erityisesti olemassa olevien ja uusien rakennusten energiatehokkuus sekä uusiutuva energia. Näillä toimilla elvytettäisiin taloutta vihreän kehityksen mukaisesti ja tuettaisiin toimia, joiden avulla Luxemburg lähestyy kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä, energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskevia vuoden 2030 tavoitteitaan sekä valmistautuu ilmastoneutraaliuden saavuttamiseen. Investointitarpeita ja investointien rahoituslähteitä on määritettävä lisää, myös kun otetaan huomioon covid-19-pandemian vaikutukset talouteen ja julkiseen talouteen. Oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa koskeva ohjelmasuunnittelu kaudeksi 2021–2027 voisi auttaa Luxemburgia vastaamaan joihinkin haasteisiin, joita siirtyminen ilmastoneutraaliin talouteen aiheuttaa, erityisesti maaraportin liitteen D kattamilla alueilla. Näin Luxemburg voisi hyödyntää rahastoa parhaalla mahdollisella tavalla.
- (20) Luxemburgilla on merkittäviä rahanpesuun liittyviä riskejä ulkomaisten suorien sijoitusten suuren määrän ja ulkomaisilta tahoilta rahoitusta saavien monimutkaisten oikeudellisten rakenteiden vuoksi. Nämä riskit otetaan huomioon kansallisessa riskiarviossa, erityisesti trusti- tai yrityspalveluja tarjoavien ammattihenkilöiden tai sijoituspalvelujen osalta. Jos nämä ammattihenkilöt toteuttavat rahanpesuvastaista kehystä heikosti, tuloksena on riittämättömiä riskianalyysejä ja epäilyttävistä toimista ilmoitetaan liian harvoin. Näiden ammattihenkilöiden valvonta ei nykyisellä tasollaan riitä tällaisten puutteiden korjaamiseen. Yritysten tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia varten on perustettu kansallinen rekisteri, jonka tarkoituksena on rajoittaa salassapitovelvollisuutta ja tunnistaa tosiasialliset omistajat ja edunsaajat. Annettujen tietojen laatua ja rekisterin tehokkuutta on seurattava pitkällä aikavälillä.
- (21) Aggressiiviseen verosuunnitteluun puuttuminen on edelleen tärkein tekijä pyrittäessä parantamaan verojärjestelmien tehokkuutta ja oikeudenmukaisuutta, kuten vuonna 2020 annetussa euroaluetta koskevassa suosituksessa todetaan. Veronmaksajien aggressiivisista verosuunnittelustrategioista aiheutuvat jäsenvaltioiden väliset heijastusvaikutukset edellyttävät koordinoituja kansallisia politiikkatoimia, joilla täydennetään unionin lainsäädäntöä. Luxemburg on toteuttanut jo hyväksytyjen kansainvälisten ja eurooppalaisten aloitteiden mukaisia toimenpiteitä puuttuakseen aggressiivisen verosuunnitteluun, mutta maan kautta maksettujen osinkojen, rojaltien ja korkojen suuri määrä suhteessa BKT:hen viittaa siihen, että aggressiivista verosuunnittelua harjoittavat yritykset hyödyntävät sen verosääntöjä. Suurin osa suorista ulkomaisista sijoituksista on erillisyhtiöiden hallussa. Koska EU:n ulkopuolelle (ts. sellaisilta osapuolilta, joiden kotipaikka on EU:ssa, sellaisille

osapuolille, joiden kotipaikka on kolmansissa maissa) suoritettavista korko- ja rojalTIMaksuista ei kanneta lähdeveroa ja koska osinkomaksut on vapautettu lähdeverosta tietyissä olosuhteissa, seurauksena voi olla, että kyseiset maksut välttyvät kokonaan verotukselta, jos niitä ei veroteta myöskään maksun vastaanottajan lainkäyttöalueella. Luxemburg on esittänyt lakiehdotuksen, jolla otetaan käyttöön veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevassa EU:n luettelossa oleville lainkäyttöalueille suoritettavien korko- ja rojalTIMaksujen vähennyskelvottomuus, sillä Luxemburg on sitoutunut ottamaan käyttöön suojatoimenpiteitä näitä lainkäyttöalueita kohtaan.

- (22) Vaikka näissä suosituksissa keskitytään pandemian sosioekonomisten vaikutusten korjaamiseen ja talouden elpymisen helpottamiseen, neuvoston 9 päivänä heinäkuuta 2019 hyväksymät vuoden 2019 maakohtaiset suositukset koskevat kuitenkin myös uudistuksia, jotka ovat keskipitkän ja pitkän aikavälin rakenteellisiin haasteisiin vastatessa olennaisia. Kyseiset suositukset ovat edelleen ajankohtaisia, ja niiden seuraamista jatketaan talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä koko ensi vuoden. Tämä koskee myös investointeihin liittyvästä talouspolitiikasta annettuja suosituksia. Viimeksi mainitut suositukset olisi otettava huomioon vuoden 2020 jälkeisessä koheesipolitiikan rahoituksen strategisessa ohjelmasuunnittelussa, kriisiä lieventävät toimenpiteet ja ulospääsystrategiat mukaan lukien.
- (23) Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso tarjoaa unionissa puitteet talous- ja työllisyyspolitiikan jatkuvalla koordinoinnille, jolla voidaan edistää kestävää taloutta. Jäsenvaltiot ovat vuoden 2020 kansallisissa uudistusohjelmissaan arvioineet edistymistä Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Varmistamalla, että jäljempänä esitettyjä suosituksia noudatetaan kaikilta osin, Luxemburg edistää kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja yhteisiä pyrkimyksiä varmistaa kilpailukykyinen kestävyys unionissa.
- (24) Talouksien tiivis koordinointi talous- ja rahaliitossa on keskeistä, jotta covid-19-kriisin taloudellisista vaikutuksista voidaan toipua nopeasti. Koska Luxemburg kuuluu jäsenvaltioihin, joiden rahayksikkö on euro, sen olisi euroryhmän antaman poliittisen ohjauksen huomioon ottaen varmistettava, että sen politiikka on euroalueelle annettujen suositusten mukaista ja muiden euroalueen jäsenvaltioiden politiikkojen kanssa yhteen sovitettua.
- (25) Komissio on vuoden 2020 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Luxemburgin talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2020 maaraportissa. Se on arvioinut myös vuoden 2020 vakausohjelman ja vuoden 2020 kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Luxemburgille viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon ohjelmien ja jatkotoimenpiteiden merkityksen Luxemburgin finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta mutta myös sen, ovatko ne unionin sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla unionin tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.
- (26) Neuvosto on tutkinut vuoden 2020 vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁷ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1,

⁷ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

SUOSITTAA, että Luxemburg toteuttaa vuosina 2020 ja 2021 toimia, joilla se

1. toteuttaa yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi; harjoittaa taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja; parantaa terveydenhuoltojärjestelmän selviytymiskykyä varmistamalla terveydenhuollon työntekijöiden asianmukaisen saatavuuden; nopeuttaa uudistuksia terveydenhuoltojärjestelmän ja sähköisten terveystalvelujen hallinnoinnin parantamiseksi;
2. lieventää kriisin työllisyysvaikutuksia ja kiinnittää erityistä huomiota vaikeassa työmarkkina- asemassa oleviin henkilöihin;
3. toteuttaa tehokkaasti toimenpiteitä, joilla tuetaan yritysten, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten ja itsenäisten ammatinharjoittajien, maksuvalmiutta; aikaistaa toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita ja edistää yksityisiä investointeja talouden elpymisen vaalimiseksi; keskittää investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti kestävään liikenteeseen ja rakentamiseen sekä energian puhtaaseen ja tehokkaaseen tuotantoon ja käyttöön edistäen näin osaltaan asteittaista siirtymistä vähähiiliseen talouteen; edistää innovointia ja digitalisaatiota erityisesti yrityssektorilla;
4. varmistaa rahanpesun torjuntasäännösten tuloksellisen valvonnan ja noudattamisen trusti- tai yrityspalveluja tarjoavien ammattilaisten ja sijoituspalvelujen osalta; tehostaa toimia, joilla puututaan aggressiivista verosuunnittelua helpottaviin verojärjestelmän piirteisiin, erityisesti ulkomaille suoritettavien maksujen osalta.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*